

Uchwała XII Zjazdu Zjednoczenia Łemków

My,

Delegaci XII Zjazdu Zjednoczenia Łemków, uznajemy wojnę Federacji Rosyjskiej z Ukrainą za akt ludobójstwa XXI wieku. Wyrażamy podziękowanie rządowi Rzeczypospolitej Polskiej, społeczeństwu polskiemu i Łemkom wspomagającym Ukrainę w walce z wrogiem wolnego świata. Zimą 2022 roku, gdy setki tysięcy obywateli Ukrainy znalazło schronienie w Polsce, doszło do prawdziwego, niezależnego od deklaracji polityków, pojednania polsko-ukraińskiego.

Konstatujemy, że od 1989 roku kolejne zgromadzenia narodowe Rzeczypospolitej Polskiej nie chcą powstrzymania skutków akcji „Wisła”. Nasz niepokój i protest wywołują niedawne manipulacje polityczne odnoszące się do dziedzictwa akcji „Wisła”, które w roli poszkodowanego stawiają Państwo Polskie, a winowajcą czynią Łemków. Twierdzenie, że Łemkowie, domagając się zwrotu ziemi na Łemkowszczyźnie, dokonują piątego rozbioru Polski ukazuje, że to ukraińska własność ziemi, a nie Ukraińska Powstańcza Armia stanowiła w 1947 roku zagrożenie, które rozwiązano drogą deportacji i kradzieży ziemi w świetle obowiązującego do dziś „prawa”.

Wrogie nam, obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej, wystąpienia części polityków i mediów opierają się m.in. na umorzeniu w 2023 roku przez Instytut Pamięci Narodowej śledztwa w sprawie przyczyn, przebiegu i skutków akcji „Wisła”. W tekście prokuratora znalazło się także sprzeczne z faktami i dokumentami twierdzenie o odrębnej od nas, Łemków-Ukraińców z Łemkowszczyzny, narodowości łemkowskiej.

Zwracamy się do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o polityczne potępienie deportacji z lat 1944–1950, ich prawne zakwalifikowanie jako przestępczych aktów ówczesnych władz Państwa Polskiego, a także naprawienie szkód materialnych spowodowanych akcją „Wisła” w 1947 roku. Odebrano nam nie tylko domy, lasy, pola, starano się również niszczyć naszą kulturę, ducha, tożsamość, naszą pamięć. A naród, społeczność, bez pamięci ginie.

Nasze wygnanie, wydziedziczenie, wynarodowienie trwa. Stawiamy otwarte pytanie:

gdzie, jeśli nie na Łemkowszczyźnie, mamy dziś, w XXI wieku, żyć? Co jeszcze jest nasze, a czego powinniśmy się wyrzec, aby nie uznawano nas za wrogów Rzeczypospolitej Polskiej...?

Gorlice, 22.03.2025 r.